

Osloregionens hørings svar til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

Styret i Osloregionen IPR gir hørings svar i samsvar med vedlagte utkast.

Saksfremstilling:

1. Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet har sendt forslag til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi på høring. Miljødirektoratet samler og oppsummerer høringsinnspillene. Osloregionen IPR har fått utsatt høringsfrist 26. juni 2024.

Nedenfor er bakgrunn om høringen, før forslag til hørings svar. Osloregionen arrangerte den 29. mai et webinar i vår klimaskole-serie, der tema var Naturrisikoutvalgets utredning og statlige planretningslinjer som også er på høring. [Opptak fra webinar er tilgjengelig på Osloregionens nettside](#). På webinar ga utvalgsleder Aksel Mjøs en presentasjon av Naturrisikoutvalgets utredning, før kommentarer til NOU 2024:2 fra prosjektet *Kommunenettverk for klimaomstilling* og kommentarer til forslagene til statlige planretningslinjer fra Ringerike kommune og Krødsherad kommune.

Utkast til Osloregionens hørings svar er utarbeidet på grunnlag av administrative innspill og diskusjoner og Osloregionens innspill i andre relevante høringer, herunder Osloregionens hørings svar til Klimautvalgets utredning, (styresak 04/24), høringsnotat til NTP 2025-2036 og andre relevante hørings svar.

2. Bakgrunn

Det er gjennomført en evaluering og helhetlig gjennomgang av dagens planretningslinjer *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning*. Det er gjort en evaluering av planretningslinjene knyttet til klima- og energidelen. Klimatilpasningsdelen av retningslinjene er av nyere dato (2018), og har mindre behov for oppdatering. Klima- og miljødepartementet ga, sammen med Kommunal- og distriktsdepartementet, et felles oppdrag til Miljødirektoratet 1. oktober 2022. Direktoratet ble bedt om å evaluere og gjøre en helhetlig gjennomgang av dagens retningslinjer, med formål å gi innspill til endringer som tydeliggjør statens forventning til kommunenes ambisjoner og resultater i energi- og utslippsarbeidet. NVE har gitt innspill til energidelen av planretningslinjene.

Med bakgrunn i evalueringen har Kommunal- og distriktsdepartementet i samarbeid med Klima- og miljødepartementet og Energidepartementet med underliggende etater, utarbeidet et forslag til reviderte statlige planretningslinjer. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging har også blitt evaluert og revidert, og er også sendt på høring, med samme høringsfrist.

De statlige planretningslinjene for klima og energi skal erstatte gjeldende statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Det er foreslått en ny struktur og oppdateringer i tråd med ny kunnskap og praksis på fagområdet. Det er i hovedsak kapittel om utslippsreduksjon og energi som er endret. Det er ikke foreslått endringer i kapittel om klimatilpasning. Det er foreslått en ny konkret retningslinje om vektlegging av kutt i klimagassutslipp i arealplanlegging. Det er også en tydeligere kobling mot klimalov og bærekraftsmål. Det foreslås også retningslinjer for legge til rette for mer effektiv og fleksibel energibruk og det er mer detaljert om hvordan klima- og energiplanlegging skal foregå.

De reviderte retningslinjene inneholder også en konkret ordlyd om at planer i strid med retningslinjene kan gi grunnlag for innsigelse eller innvending. Tilsvarende ordlyd er også foreslått i nye SPR om arealbruk og mobilitet.

3. Utkast til Osloregionens hørings svar til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi

Innledning

Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) takker for invitasjonen til å gi innspill til høring om reviderte statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energi. Osloregionen IPR avgir også hørings svar til nye planretningslinjer for arealbruk og mobilitet.

Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Osloregionens innsatsområder er følgende:

- Areal, transport, mobilitet og logistikk
- Klima og miljø
- Konkurranseskraft og attraktivitet
- Felleskap og samarbeid

Osloregionens merknader til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi

Osloregionen IPR synes det er positivt at de SPR for klima og energi revideres og at de gis et kort og presist navn. Det er også positivt at SPR for arealbruk og mobilitet og klima og energi ses i sammenheng.

Osloregionen IPR mener at det er bra at det presiseres at kommunene, fylkeskommunene og staten skal samarbeide på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, men viktigheten av samarbeid på tvers av kommuner og regioner bør også fremheves.

Det er bra at det tydeliggjøres at statens har ansvar for oppdaterte, kommunefordelte regnskap for direkte utslipp, utslipp og opptak fra skog og arealbruk og energiregnskap, samt veiledningsansvar. Osloregionen IPR vil også påpeke at det er behov for verktøy og metodikk for bedre grunnlag og mer effektivt arbeid:

- godt tilrettelagte regionale eller nasjonale verktøy, kart, systemer og maler som gir felles metodikk og sammenliknbarhet
- felles nasjonale eller regionale databaser der nettselskap og fjernvarmekonsesjonærer, kanskje også industribedrifter pålegges å oppdatere regnskap og framskrivninger om energibruk og tilgang, nettkapasitet for strøm, varme og kjøling, overskuddsvarme mm.

- forutsigbare finansieringsordninger, herunder at Klimasats og Natursats bør gjøres til permanente ordninger

Osloregionen IPR vil avslutningsvis også gi følgende merknad: De statlige planretningslinjene og andre utredninger fra Klimautvalget og Naturrisikoutvalget legger et stort ansvar på kommunene, som også forutsetter kompetanse og ressurser. Osloregionen IPR anerkjenner kommunenes viktige roller og ansvar, men vil påpeke at kommunene må tilført tilstrekkelig ressurser for å kunne følge opp forventninger og krav.